

2023/0000(BUD)

20.9.2023

ATZINUMS

Sniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Budžeta komitejai

par Eiropas Savienības 2024. finanšu gada vispārējo budžetu — visas iedaļas
(2023/0000(BUD))

Atzinuma sagatavotājs: *Juozas Olekas*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

1. ņem vērā to, ka lauksaimniecībai ir piešķirti 53,76 miljardi EUR saistību apropriācijās un 52,58 miljardi EUR maksājumu apropriācijās; tomēr prasa palielināt budžetu, ņemot vērā problēmas, ar kurām lauksaimniecības pārtikas nozare ir saskārusies 2023. gadā un kurām būs sekas, kas joprojām būs efektīvi jārisina arī 2024. gadā; uzsver, ka ir jāturpina atbalstīt lauksaimniekus un ražotājus, jo īpaši saistībā ar klimata pārmaiņu radītajām problēmām, nepieciešamību pielāgoties tehnoloģiju attīstībai un tirgus svārstībām saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, inflāciju un enerģētikas krīzi, kas būtiski ietekmē iekšējo tirgu un jo īpaši lauksaimniecības pārtikas nozari;
2. uzskata, ka ir jāpalielina budžets, lai garantētu nodrošinātību ar pārtiku saistībā ar ekstremāliem klimatiskajiem notikumiem, piemēram, ieilgušu sausumu un būtiski izmainītu nokrišņu režīmu, kā arī traucējumiem, kurus rada Ukrainas lauksaimniecības produktu imports, kam raksturīga arvien lielāka nestabilitāte, kā to liecina nesēnā Melnās jūras graudu iniciatīvas apturēšana; uzsver, ka šis budžets ir jāpaplašina, kā arī jāpapildina ar jauniem līdzekļiem visām jaunajām iniciatīvām; uzsver, ka kopumā šī budžeta apjoms salīdzinājumā ar 2023. gadu ir mazāks attiecībā pret ES NKI un ka, lai gan 2024. gada budžets ir par 2,7 miljardiem EUR lielāks nekā 2023. gada budžets, palielinājums nekompensē augsto inflācijas līmeni, kas, no vienas puses, izraisīja KLP subsīdiju ekonomiskās vērtības zudumu un, no otras puses, radīja grūtības īstenot lauku attīstības pasākumus;
3. atgādina par Parlamenta rezolūciju par tematu “DFS 2021.–2027. gadam uzlabošana: noturīgs un jaunu problēmu risināšanai piemērots ES budžets”; prasa steidzami pārskatīt ES ilgtermiņa budžetu, lai efektīvāk reaģētu uz mainīgajām vajadzībām, novērstu finansējuma nepietiekamību, palielinātu elastību un spēju reaģēt uz krīzēm un nodrošinātu jaunu finansējumu jaunām politiskajām prioritātēm, vienlaikus joprojām nodrošinot, ka atveseļošanas plāna aizņēmumu atmaksa neapdraud ES programmas; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk iesniegt priekšlikumu par jaunu resursu kopumu;
4. pauž nožēlu par ievērojamiem samazinājumiem svarīgās budžeta pozīcijās, piemēram, skolu apgādes programmā (samazinājums par 12,2 % salīdzinājumā ar 2021. gadu) un jauno lauksaimnieku programmā (16,9 % salīdzinājumā ar 2021. gadu), un aicina tā vietā šīs programmas veicināt;
5. uzsver lauksaimniecības būtisko lomu Savienības pārtikas nodrošinājuma, ilgtspējīgas izaugsmes, sociālās iekļaušanas, dzīvnieku labturības, kā arī pielāgošanās klimata pārmaiņām un to mazināšanas mērķu sasniegšanā, vienlaikus palīdzot dažādot lauksaimniecisko ražošanu, saglabāt bioloģisko daudzveidību un attīstīt vietējo ekonomiku, kas ir saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem; tāpēc prasa, lai lauksaimniecības budžetā līdzekļi netiktu samazināti, jo īpaši ņemot vērā to, ka lauksaimniecības nozari bieži skar krīzes, kuru risināšanai ir jāpiešķir budžeta līdzekļi;
6. norāda, ka papildus kopējai lauksaimniecības politikai kohēzijas politikas fondiem ir liela nozīme lauku apvidu sociālekonomiskajā attīstībā; uzsver, ka ieguldījumi no šī

avota veicina lauku apvidu attīstību un palīdz uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti, atbalstīt uzņēmumus un uzņēmējdarbību, uzlabot situāciju darba tirgū un tiem ir potenciāls apturēt migrācijas, jo īpaši sieviešu un jauniešu, aizplūšanu no apgabaliem ar zemu iedzīvotāju blīvumu;

7. uzsver, ka Savienības 2024. gada budžets būtu jāaskaņo gan ar Savienības mērķiem vēlākais līdz 2050. gadam padarīt Savienību klimatneitrālu, gan ar Savienības starptautiskajām saistībām, jo īpaši Parīzes nolīgumu un Kuņminas–Monreālas nolīgumu, un tam būtu ievērojami jāveicina Eiropas zaļā kursa īstenošana;
8. pieprasa, lai Komisija, pārskatot daudzgadu finanšu shēmu un sagatavojot daudzgadu finanšu shēmu nākamajam plānošanas periodam, novērtētu, cik daudz papildu finansējuma ir nepieciešams, lai sniegtu atbalstu dalībvalstīm dabas atjaunošanas pasākumu īstenošanā; turklāt aicina Komisiju, pamatojoties uz šo novērtējumu, apzināt esošos iespējamus risinājumus un ierosināt izveidot pastāvīgu un īpašu atjaunošanas fondu;
9. norāda uz Krievijas agresijas kara pret Ukrainu negatīvo kaskādes ietekmi uz globālo nodrošinātību ar pārtiku, pārtikas pieejamību cenas ziņā, jo īpaši tajos pasaules reģionos, kas ir ļoti atkarīgi no pamatpārtikas importa no Ukrainas, preču cenām un līdz ar to no ražošanas izmaksām, visas lauksaimniecības pārtikas nozares netraucētu darbību un ES lauksaimniecības tirgu stabilitāti, jo Krievijas karš pret Ukrainu ir nopietni ietekmējis lauksaimnieciskajai ražošanai nepieciešamo resursu cenas un ir palielinājis spekulācijas lauksaimniecības preču tirgos; pauž bažas par to, ka šis konflikts cita starpā ir izraisījis piegādes ķēžu traucējumus, lauksaimnieciskās ražošanas ierobežošanu un neaizsargātības palielināšanos pret pārtikas krīzēm reģionā; atkārtoti norāda, ka šie jautājumi ir steidzami jārisina, palielinot ES atbalstu, lai nodrošinātu piekļuvi pietiekamam labas kvalitātes pārtikas daudzumam ES tirgū un jo īpaši skartajos apgabalos; vērš uzmanību uz steidzamo nepieciešamību nodrošināt atbilstošu finanšu shēmu ES līmenī, lai palīdzētu lauksaimniekiem, sevišķi mazajiem un vidējiem lauksaimniekiem, efektīvi darboties, jo īpaši nolūkā novērst jebkādu pārtikas krīzes saasināšanos un iespējamus pārtikas nodrošinājuma trūkumus; uzsver, ka pārtikas un barības suverenitātes nozīme strauji pieaug;
10. atzinīgi vērtē to, ka daudzgadu finanšu shēmas vidusposma novērtēšanā prioritāte ir palīdzība Ukrainai, izmantojot Ukrainas mehānismu, lai sniegtu paredzamu finansiālu atbalstu Ukrainai laikposmā no 2024. līdz 2027. gadam; vienlaikus norāda, ka nekontrolēta lauksaimniecības produktu ieplūde no Ukrainas ES dalībvalstu lauksaimniecības tirgos konflikta tuvumā ir destabilizējusi šo valstu tirgus, jo īpaši labības, eļļas augu un mīksto augļu nozarē; atzinīgi vērtē Komisijas centienus atrisināt tai sekojošo krīzi un mudina to pastāvīgi uzraudzīt situāciju šajos tirgos, lai vajadzības gadījumā Komisija būtu gatava bez liekas kavēšanās ieviest jaunus pasākumus;
11. uzsver, ka krīzes rezerve ir svarīga, lai varētu finansēt ārkārtas pasākumus saistībā ar klimata notikumiem un tirgus traucējumiem, un to, ka tā ir vairākkārt izmantota, lai atbalstītu lauksaimniekus dalībvalstīs, kurus visvairāk skāruši tirgus traucējumi, ko izraisījis Krievijas nelikumīgais karš pret Ukrainu; uzsver, ka līdz šim 2023. gadā pieņemtie pasākumi tiks daļēji segti no 2024. gada lauksaimniecības rezerves un ka var būt vajadzīgs papildu atbalsts, jo Melnās jūras graudu iniciatīva nav atjaunota, kas radīs

vēl lielāku spiedienu uz ES piekrastes dalībvalstu lauksaimniecības tirgiem un ostu infrastruktūru; šajā sakarā aicina Komisiju steidzami apsvērt finansiālas alternatīvas jau izmantotajai KLP krīzes rezervei, vienlaikus nodrošinot, ka netiek skarti tiešie maksājumi lauksaimniekiem; tomēr atgādina, ka krīzes rezervi veido tikai aptuveni 3 EUR uz vienu ES lauksaimniecības zemes hektāru;

12. norāda, ka daļa eksportam paredzēto Ukrainas graudu paliek ES tirgū un tas rada ievērojamus zaudējumus lauksaimniekiem dažās dalībvalstīs; aicina Komisiju palielināt šīm valstīm paredzētos finanšu piešķirumus, lai ostās uzstādītu papildu uzglabāšanas jaudu un atbalstītu vietējo infrastruktūru nolūkā nodrošināt Ukrainas graudu tranzītu līdz to galamērķim;
13. vērš uzmanību uz nepieciešamību nodrošināt pietiekami lielas rezerves līdz maksimālajiem apjomiem, lai varētu tikt galā ar neparedzētiem apstākļiem lauksaimniecības pārtikas nozarē;
14. uzsver, ka inflācija ir bijusi daudz augstāka nekā DFS paredzētais 2 % deflators, kas nekompensēs inflācijas radīto vērtības zudumu; tas ir ietekmējis patērētāju pirk spēju un radījis papildu spiedienu uz ražotājiem, kas rada papildu spiedienu lauksaimnieku rentabilitātei, jo īpaši mazajiem un jaunajiem lauksaimniekiem, kuri saskaras ar aizvien lielākām izmaksām; vērš uzmanību uz nepieciešamību ņemt vērā šo realitāti, izstrādājot un īstenojot ES finanšu un ekonomikas politiku; uzsver, ka KLP budžets 2021.–2027. gada DFS jau ir mazāks nekā iepriekšējā plānošanas periodā un ka augstais inflācijas līmenis vēl vairāk samazina lauksaimniekiem pieejamo finansējumu, sevišķi no KLP budžeta; uzsver, ka KLP piešķirtās subsīdijas varētu kļūt nepievilcīgas, jo prasības lauksaimniekiem kļūst sarežģītākas un finansiālie ieguvumi samazinās; uzsver, ka DFS pārskatīšanā visi šie trūkumi būtu jānovērš;
15. uzsver, ka KLP atbalsts ir taisnīgi jāsadala dalībvalstīs un starp tām, un aicina sniegt papildu atbalstu lauksaimniekiem dalībvalstīs, kurās ir viszemākie tiešie maksājumi, cita starpā paātrinot KLP atbalsta izlīdzināšanas procesu līdz ES vidējam rādītājam, lai stabilizētu viņu ienākumus un stiprinātu viņu spēju izturēt inflācijas spiedienu un ražošanas resursu cenu pieaugumu;
16. aicina sniegt papildu atbalstu dalībvalstīm, kuras visvairāk skar Krievijas kara pret Ukrainu ietekme; pamato šos lūgumus ar to, ka attiecīgās valstis ir īpaši neaizsargātas pret ekonomikas svārstībām un tām ir vajadzīga papildu palīdzība, lai nodrošinātu lauksaimniecības nozares stabilitāti, noturību un ilgtspēju; ierosina konkrētus pasākumus, piemēram, palielināt finansējumu lauksaimniecības subsīdijām, atvieglot piekļuvi kredītiem un tehniskajai palīdzībai, lai palīdzētu lauksaimniekiem efektīvāk pārvaldīt riskus un novērstu risku, ka lauksaimniecības darbības tiek pārvietotas no šīm valstīm uz citām valstīm ES iekšienē vai ārpus tās;
17. uzskata, ka demogrāfiskās problēmas, kas saistītas ar iedzīvotāju novecošanu, rada īpašas bažas lauku apvidos, un aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka paaudžu maiņa, kas ir lauku apvidu sociālās, ekonomiskās un vides ilgtspējas un ES pārtikas autonomijas pamats, lauksaimniecības nākotne un tradicionālais ģimenes lauksaimniecības modelis, cita starpā ir augsta prioritāte nākamajā KLP plānošanas periodā; uzsver, ka ir vajadzīgi mērķtiecīgi pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt gados

jaunu lauksaimnieku jaunuzņēmumus, atvieglojot viņu iesaistīšanos lauksaimniecībā un atvieglojot lauku saimniecību pārņemšanu jauniešiem un sievietēm, jo tām ir būtiska nozīme lauku apvidu ekonomiskās noturības saglabāšanā un lauku iedzīvotāju aizplūšanas novēršanā; aicina sniegt stabilāku atbalstu un vairāk stimulu šajā virzienā; īpaši aicina nekavējoties stiprināt atbalsta pasākumus jaunajiem lauksaimniekiem un uzsvērt nepieciešamību nodrošināt viņiem vieglāku piekļuvi zemei un kredītiem; šim atbalstam būtu jāietver pasākumi, kuri atvieglotu darījumus īpašumtiesību jomā, un jo īpaši palīdzība jauniešiem saņemt aizdevumus, ātra piekļuve tehniskajai palīdzībai un labāka apmācība, lai sagatavotos īpašajiem izaicinājumiem, kas saistīti ar lauksaimniecību; uzsver arī to, cik svarīgi ir uzturēt pastāvīgu dialogu ar jaunajiem lauksaimniekiem, lai labāk izprastu viņu vajadzības un vēlmes; aicina uzlabot gados jauno lauksaimnieku apmācības shēmas un mudina Padomi un Komisiju 2024. gada vispārējā budžetā palielināt atbalstu gados jauniem lauksaimniekiem;

18. norāda, ka reģionos palielinās vajadzība pēc augsti kvalificētiem jauniem lauksaimniecības speciālistiem, un aicina dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, tostarp ieviest finanšu stimulus, lai mudinātu jauniešus studēt lauksaimniecības profesijas, kā arī veicināt vecāka gadagājuma cilvēku zināšanu nodošanu jaunākajai paaudzei;
19. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir sīkāk izstrādājusi metodiku ar dzimumu līdztiesību saistīto izdevumu izsekošanai DFS 2021.–2027. gadam, šajā metodikā pievēršot uzmanību politikas izstrādei un resursu piešķiršanai un jo īpaši iepazīstināšanai ar *ex post* ietekmes uz dzimumu līdztiesību novērtējumu detalizētākā līmenī un ziņošanai par apjomiem; aicina Komisiju holistiski novērtēt ietekmi uz dzimumu līdztiesību un veicināt visu attiecīgo datu pieejamību izsekošanai;
20. aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt budžeta līdzekļus, lai izstrādātu un īstenotu pasākumus dzimumu nevienlīdzības novēršanai; norāda, ka ir ārkārtīgi svarīgi lauku apvidos nodrošināt sievietēm uzņēmējām labvēlīgu vidi, tostarp juridiskas un politiskas nostādnes, lai uzlabotu piekļuvi informācijai, zināšanām un prasmēm, kā arī atvieglot piekļuvi finanšu resursiem, tādējādi radot lauku apvidos vairāk darbvieta;
21. uzsver, cik svarīgi ir pārdaloši ienākumu atbalsta mehānismi, lai atbalstītu mazākas un vidējas lauku saimniecības un nodrošinātu taisnīgu un taisnīgu Savienības līdzekļu sadali, jo īpaši pasākumi gados jauniem lauksaimniekiem, kas iesaistīti klimatam un videi labvēlīgā lauksaimniecības praksē; uzsver, ka mazām un vidējām lauku saimniecībām ir izšķiroša nozīme pārtikas nodrošinājuma garantēšanā, īsu piegādes ķēžu izveidē un attīstībā, vides aizsardzībā un lauku ekonomikas atbalstīšanā; uzsver, ka ir jānodrošina piemērots finansiālais atbalsts, lai palīdzētu šīm saimniecībām kļūt noturīgākām un pielāgotos jauno tehnoloģiju izmantošanai lauksaimniecības nozarē, lai tās kļūtu konkurētspējīgākas valstu, Eiropas un starptautiskajos tirgos; prasa koncentrēties uz projektiem, kas veicina un uzlabo esošo darbvieta saglabāšanas iespējas lauksaimniecības nozarē un tādu kvalitatīvu darbvieta izveidi, kuras nodrošina pienācīgas tiesības un stabilu un taisnīgu atalgojumu un pienācīgus darba apstākļus, kā arī efektīvi un izlēmīgi apkarot nabadzību un sociālo atstumtību lauku apvidos;
22. uzsver, ka ir jānodrošina finansējums, lai atbalstītu ilgtspējīgas enerģētikas infrastruktūras attīstību lauku apvidos, piemēram, veicot ieguldījumus biogāzes iekārtās,

kurām ir potenciāls samazināt enerģētisko nabadzību, jo īpaši vismazāk attīstītajos apgabalos;

23. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pietiekamu finansējumu pētniecībai un inovācijai lauksaimniecības pārtikas nozarē, sevišķi ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses attīstībai un jo īpaši izmantojot programmu “Apvārsnis Eiropa” un Eiropas inovācijas partnerības (EIP), nodrošinot, ka lauksaimnieki ir iesaistīti šajā pētniecībā; atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt, ka pētniecības rezultāti savlaicīgi sasniedz lauku saimniecību līmeni, lai lauksaimnieki būtu pienācīgi apmācīti to īstenošanai un lai šie rezultāti tiktu pārvērsti pieejamos lauksaimniecisko konsultāciju pakalpojumos, kas lauksaimniekiem sniedz atjauninātu un pielāgotu informāciju; vērš uzmanību uz to, cik svarīgi ir atvieglot zināšanu nodošanu lauksaimniekiem un lauksaimnieku starpā, jo īpaši lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību un konkurētspēju lauksaimniecībā; uzsver to, cik svarīgas ir spēcīgākas lauksaimniecības zināšanu un inovācijas sistēmas (LZIS), kā arī lauku saimniecību ilgtspējas datu tīkls (LSIDT) inovācijas projektu sekmēšanā un to izmantošanas veicināšanā; aicina Komisiju sniegt pietiekamu finansiālo atbalstu turpmākai viedu un inovatīvu risinājumu ieviešanai lauksaimniecības nozarē, ņemot vērā to radītos potenciālos ieguvumus videi un nepieciešamību nodrošināt lielāku lauksaimniecības efektivitāti; uzskata, ka būtu jāturpina analizēt un veicināt precīzo lauksaimniecību un digitalizācijas izmantošanu; uzsver, ka reāls ieguldījumu satricinājums būs būtisks faktors, kas veicinās Eiropas lauksaimnieciskās ražošanas modeļa ekoloģisko pāreju;
24. uzsver nepieciešamību finansēt partnerības starp universitātēm, pētniecības iestādēm un lauksaimniecības organizācijām, lai stimulētu inovāciju un jaunu tehnoloģiju un prakses izstrādi, kas uzlabo lauksaimniecības pārtikas nozares produktivitāti, ilgtspēju un noturību;
25. atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt, lai pētniecības rezultāti sasniegtu lauku saimniecību līmeni; uzsver, ka, lai lauksaimniecības datus varētu izmantot efektīvi un pilnībā izmantojot to potenciālu, ir jānovērš tādi šķēršļi kā datu formātu standartizācijas trūkums;
26. atzinīgi vērtē digitālās pārveides paātrināšanu lauksaimniecībā un lauku apvidos, kam ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu noturību un risinātu šo teritoriju depopulācijas problēmu un ļautu izveidot precīzākas, efektīvākas un ilgtspējīgākas lauksaimniecības sistēmas ES ar augstākiem ekoloģiskajiem raksturlielumiem, kā arī palielināt nodarbinātības pievilcību lauksaimniecībā un lauku kopienās jaunākajām paaudzēm; uzsver, ka digitālajai pārveidei lauku apvidos ir vajadzīgs lielāks atbalsts; atgādina, ka lauksaimniekiem vajadzētu būt piekļuvei digitālajiem risinājumiem, tehnoloģiskajam progresam un attīstībai mākslīgā intelekta jomā. Šajā sakarā pietiekams finansiālais atbalsts ir būtisks, lai nodrošinātu taisnīgu digitālo pārveidi, kas novērš reģionu atšķirību saasināšanos; norāda, ka joprojām ir svarīgi atbalstīt ieguldījumus modernizācijā un inovācijā, lai lauksaimniecības nozare palīdzētu sasniegt Eiropas zaļā kursa, bioloģiskās daudzveidības stratēģijas un stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķrādītājus;
27. uzsver lauksaimniecības kooperatīvu svarīgo nozīmi un aicina dalībvalstis sniegt lielāku atbalstu kooperatīvu nozarei, lai izstrādātu stimulu shēmas jaunu kooperatīvu izveidei,

palīdzot uzlabot lauksaimniecības pārtikas nozares konkurētspēju un lauku apvidu ekonomisko un sociālo attīstību, vienlaikus nodrošinot nevajadzīga administratīvā sloga mazināšanu; uzsver, ka šī sadarbība var palīdzēt kooperatīvu biedriem vieglāk pielāgoties klimata pārmaiņām, palielināt efektivitāti un dažādot ražošanu; uzsver, ka šīm organizācijām ir izšķiroša nozīme ekonomiskās efektivitātes un produktivitātes uzlabošanā, inovācijas veicināšanā un dzīves apstākļu uzlabošanā lauku apvidos; mudina arī pieņemt pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt un stiprināt lauksaimniecības kooperatīvu biedru tiesības un intereses; šāds atbalsts varētu ietvert izglītības programmas un apmācību par kooperatīvo uzņēmumu mūsdienīgu pārvaldību un finanšu un tirgvedības principiem, lai palielinātu šāda veida lauksaimnieku apvienību pievilcību vietējā līmenī;

28. uzsver sabiedrības virzītas vietējās attīstības iniciatīvu būtisko nozīmi vietējās lauku ekonomikas uzturēšanā, atjaunošanā un veicināšanā, kā arī nepieciešamību saglabāt pietiekamu finansējuma līmeni iniciatīvai *LEADER*; aicina dalībvalstis pilnībā izmantot iniciatīvas *LEADER* potenciālu;
29. atgādina, ka kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) stratēģisko plānu īstenošana sākās 2023. gada janvārī, ieviešot KLP jauno zaļo arhitektūru un sperot svarīgu soli pārejā uz ilgtspējīgākām pārtikas sistēmām ES, cita starpā ieviešot nepieciešamību lauksaimniekiem piešķirt ievērojamus resursus vides mērķu sasniegšanai, tostarp izmantojot ekoshēmas; uzsver, ka ir rūpīgi jāuzrauga valstu KLP stratēģisko plānu īstenošana attiecībā uz administratīvo un birokrātisko slogu, ko tie rada, un to ietekmi uz ES lauksaimnieciskās ražošanas apjomu, pārtikas piegādes ķēžu raitumu un noturību un nodrošinātību ar pārtiku; uzsver, ka šai uzraudzībai būtu jākoncentrējas ne tikai uz atbilstību ES noteikumiem, bet arī uz šo plānu konkrēto ietekmi uz lauksaimniekiem, jo īpaši mazajām un vidējām lauku saimniecībām un gados jauniem lauksaimniekiem; aicina Komisiju aktīvi iesaistīties šajā procesā un cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka KLP tiek īstenota efektīvi un pareizi un ka lauksaimnieki ir pienācīgi informēti par instrumentiem, kas viņiem pieejami ar KLP starpniecību; mudina dalībvalstis uzlabot Savienībai paziņoto datu un rādītāju kvalitāti, lai pilnībā izmantotu jaunās uz sniegumu balstītās KLP potenciālu un precīzi novērtētu tās ietekmi;
30. aicina rīkot plašākas debates par lauksaimniecības nākotni ES, tostarp par to, kā nozari var reformēt, lai risinātu tādas nākotnes problēmas kā demogrāfiskās pārmaiņas, klimata pārmaiņas un digitalizācija;
31. prasa, lai visi Savienības budžeta ieņēmumi, kas gūti no piešķirtajiem ieņēmumiem vai atmaksājumiem saistībā ar iepriekšējos gados notikušiem pārkāpumiem lauksaimniecības jomā, paliktu 3. izdevumu kategorijā;
32. atgādina, ka saskaņā ar Revīzijas palātas īpašo ziņojumu klimata izdevumi 2014.–2019. gada budžetā nebija tik lieli, kā ziņots, un ka ticamības jautājumi varētu palikt Komisijas ziņojumā par 2021.–2027. gada periodu, kad ES jaunais klimata izdevumu mērķis palielināsies līdz 30 %; aicina Komisiju ziņot par klimata izdevumu ieguldījumu ES klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanā, īpašu uzmanību pievēršot budžeta ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu mērīšanai un pārskatot klimatiskās integrēšanas pārskatatbildības metodiku, lai nodrošinātu labāku lēmumu pieņemšanu nolūkā nodrošināt pilnīgu pāreju uz ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari;

33. uzskata, ka Savienība var dot būtisku ieguldījumu veselīgu ēšanas paradumu veicināšanā, jo īpaši bērnu vidū, un tādēļ uzskata, ka ir svarīgi pilnībā izlietot maksimālos apjomus, kas paredzēti Savienības skolu apgādes programmām; tādēļ aicina dalībvalstis pilnveidot savas valsts programmas, lai nodrošinātu maksimāli pieejamo piešķirumu pilnīgu izlietojumu, veidojot mazāk birokrātiskas programmas;
34. atgādina par Revīzijas palātas īpašo ziņojumu par interešu konfliktiem saistībā ar ES kohēzijas un lauksaimniecības izdevumiem un aicina Komisiju rīkoties, lai uzlabotu interešu konfliktu novēršanu, atklāšanu un ziņošanu par tiem, kā arī veicināt pārredzamību;
35. aicina Komisiju saglabāt pienācīgu finansējuma līmeni, lai saglabātu augsto sanitāro un fitosanitāro stāvokli ES, un noraida jebkādu līdzfinansējuma likmju samazināšanu sanitārajām programmām un tādu jaunu slimību kontrolei, kas varētu apdraudēt dzīvnieku un augu veselību un tādējādi arī cilvēku veselību ES;
36. norāda, ka uz rezultātiem balstītai oglekļa saistīgai lauksaimniecībai ir ievērojams potenciāls cīņā pret klimata pārmaiņām, izmantojot oglekļa sekvestrēšanu un bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu saglabāšanu;
37. uzsver vērtību, kādu aprites ekonomika un lauksaimniecības nozares, kas darbojas saskaņā ar tās principiem, var sniegt, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā noteiktos mērķus, mudina īstenot izmēģinājuma projektus, lai uzlabotu zināšanas un palielinātu izpratni par aprites ekonomikas principu iespējamajiem ieguvumiem Eiropas pārtikas sistēmai;
38. atkārtoti apstiprina to, cik svarīga ir Savienības programma skolu apgādei ar augļiem, dārzeņiem un pienu, lai palīdzētu bērniem saņemt veselīgu uzturu, galveno uzmanību pievēršot uzturvielām; aicina dalībvalstis pilnībā izmantot šīm programmām piešķirtos līdzekļus un dot priekšroku ilgtspējīgiem, vietējiem un kvalitatīviem ražojumiem;
39. uzsver solidaritātes joslū nozīmi, lai nodrošinātu, ka Ukrainas graudi var sasniegt valstis, kurām tas visvairāk nepieciešams, atbalstot Ukrainas ekonomiku un novēršot globālu pārtikas krīzi, tomēr norāda uz satiksmes pieauguma ietekmi un aicina Komisiju nodrošināt finansējumu attiecīgās infrastruktūras stiprināšanai un uzlabošanai.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	19.9.2023
Galīgais balsojums	+: 41 -: 4 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rosanna Conte, Peter Jahr, Petros Kokkalis, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

41	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli
The Left	Petros Kokkalis, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropé

4	-
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz

2	0
ID	Ivan David
Renew	Emma Wiesner

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas